

Nr 551.

Av herr Gustafson i Göteborg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.

I proposition nr 151 uttalar departementschefen beträffande frågan om motbokens avskaffande bl. a. följande:

»Ett viktigt skäl för att slopa motbokssystemet är intresset att undgå dess inköpssuggererande verkningar. Såsom framhållits vid remissbehandlingen torde dessa göra sig gällande både beträffande skötsamma konsumenter och i fråga om förbrukare som har hög konsumtion och kan bedömas såsom mindre pålitliga i nykterhetshänseende.»

Olika meningar har gjort sig gällande beträffande styrkan av denna suggestionseffekt. Det torde emellertid vara omöjligt att helt bortse från densamma. Därför borde det vara ett allmänt intresse att under den korta tid som återstår till den dag, då motbokssystemet föreslås skola avskaffas, inte några åtgärder vidtages som kan öka dessa suggestionsverkningar. Finansministern har emellertid i propositionen uttalat sig för att gällande restriktioner i fråga om utminuteringen skulle slopas fr. o. m. den 1 juli i år. Detta skulle innebära, att nuvarande högsta tilldelning, tre liter, ökas till fyra liter per månad och att även övriga tilldelningar ökas.

Syftet med motbokssystemets avskaffande är bl. a., att man genom att vädja till människors ansvarskänsla skall försöka få till stånd en minskad spritkonsumtion trots systemet med fri försäljning. Effekten av en höjning av tilldelningen blir enligt vår åsikt den rakt motsatta. En sådan höjning skulle få en suggestionseffekt, som skulle kunna resultera i känslan av att en högre spritkonsumtion auktoriserats av myndigheterna, och det finns risk för att denna effekt skulle kvarstå också sedan motboken avskaffats. Det måste också te sig underligt, att omedelbart efter en skattehöjning, som åtminstone delvis var nykterhetspolitiskt motiverad och förutsågs skola leda till en viss minskning av konsumtionen, genom en höjning av tilldelningen möjliggöra inköp av större kvantiteter sprit än vad som nu är fallet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i samband med beslut om motbokssystemets avskaffande i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att under den tid som återstår tills beslutet träder i kraft nuvarande maximitilldelningar vid utminutering av spritdrycker

bör vara oförändrade och en höjning till maximum fyra liter per månad således ej komma till stånd.

Stockholm den 16 mars 1954.

Sven Gustafson,
Göteborg.

Olaus Nyberg.

Edith Liljedahl.

Birger Utbult.

Ture Königson.
